

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte	Iurie Diaconu,
Judecători	Liliana Catan, Ion Guzun,
cu participarea:	
procurorului	Sergiu Suvac,
avocaților	Proca Ion și Smerea Cristina,
inculpatului	Dudrin Radu,

inculpatul Peatcovschi Mihail, fiind citat legal, în ședință nu s-a prezentat,

a judecat, în ședință închisă, recursurile declarate de avocații Natalia Uncu și Igor Ciuru împotriva încheierilor Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2019, în privința inculpaților

***Dudrin Radu XXXXX**, născut la XXXXX, originar și locuitor al mun. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, ap. XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

***Peatcovschi Mihail XXXXX**, născut la XXXXX, originar și locuitor al mun. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, ap. XXXXX, fără antecedente penale.*

***Termenul de examinare:**
în instanța de recurs: 30.10.2019 - 05.11.2019*

Avocații au susținut recursurile în sensul declarate.
Procurorul s-a pronunțat pentru respingerea recursurilor și menținerea încheierilor contestate.

Asupra recursurilor nominalizate, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 20 noiembrie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Dudrin Radu a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, ce constituie 30.000 lei.

Peatcovschi Mihail a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, ce constituie 30.000 lei.

În privința inculpaților a fost aplicată măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, ***până la rămânerea definitivă a sentinței, apoi se revocă.***

2. Procurorul în Procuratura mun. Bălți, Vitalie Belinschi, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Peatcovschi Mihail să fie condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Dudrin Radu să fie condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

3. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, procurorul a înaintat demersuri, în care a solicitat aplicarea față de inculpați a măsurii preventive - arestarea preventivă și eliberarea mandatului de arest pentru o perioadă de 30 zile, cu anunțarea lor în căutare.

Acuzatorul de stat a indicat că, cauza penală a fost numită pentru examinare la Curtea de Apel Bălți pentru 20.03.2019, 08.05.2019, 24.07.2019, 09.10.2019, la care inculpații, fiind citați legal și dispusă aducerea lor forțată, nu s-au prezentat pentru data de 09.10.2019.

Astfel, inculpații, din motive necunoscute, se ascund de la prezentarea în instanța de apel, iar acest fapt duce la tergiversarea examinării cauzei penale.

4. Potrivit încheierilor Colegiului penal al Curții de apel Bălți din 09 octombrie 2019, demersurile au fost admise și dispusă ***înlocuirea*** în privința lui Peatcovschi Mihail și Dudrin Radu a măsurilor preventive - obligarea de nepărăsire a țării cu arest preventiv pe un termen de 30 zile, cu emiterea mandatului de arest și anunțarea în căutare.

Termenul arestării preventive aplicate urmând a fi calculat din momentul reținerii inculpaților.

Instanța de apel a statuat că, potrivit art. 176 alin. (1) Cod de procedură penală, măsurile preventive pot fi aplicate de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile, susținute prin probe, de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să exercite presiune asupra martorilor, să nimicească sau să deterioreze mijloacele de probă sau să împiedice într-un alt mod stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârșească alte infracțiuni ori că punerea în libertate a acestuia va cauza dezordine publică. De asemenea, ele pot fi aplicate de către instanță pentru asigurarea executării sentinței. Arestarea preventivă se aplică numai persoanei care este inculpată de săvârșirea unei

infrațiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 3 ani și doar în condițiile prevăzute de prezentul cod.

Potrivit art. 329 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea cauzei, instanța, din oficiu sau la cererea părților și ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună aplicarea, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului.

Conform art. 321 alin. (5) Cod procedură penală, instanța, în cazul neprezentării nemotivate a inculpatului la judecarea cauzei, este în drept să dispună aducerea lui silită și să-i aplice o măsură preventivă sau să o înlocuiască cu o altă măsură care va asigura prezentarea lui în instanță, iar la demersul procurorului, să dispună anunțarea inculpatului în căutare. Încheierea privind anunțarea inculpatului în căutare se execută de către organele afacerilor interne.

La caz, în vederea examinării cauzei au fost fixate următoarele ședințe de judecată: 20.03.2019, fiind prezent doar inculpatul Dudrin Radu și considerându-se imposibilă începerea examinării cauzei în lipsa celui de-al doilea inculpat Peatcovschi Mihail, dispunându-se aducerea forțată a inculpatului pentru data de 08.05.2019 - ședință amânată pe motivul prezentării apărătorilor în interesul inculpaților. Pe 24.07.2019 nu s-au prezentat ambii inculpați, dispunându-se aducerea forțată a acestora pentru 09.10.2019, unde nu s-au prezentat inculpații, potrivit rapoartelor prezentate de colaboratorii de poliție indicându-se că nu a fost posibil de stabilit locul aflării acestora.

Astfel, necesară înlocuirea măsurii preventive anterioare cu măsura preventivă-arestare preventivă cu anunțarea inculpaților în căutare, în cazul dat măsură oportună pentru a asigura examinarea cauzei în termeni rezonabili și a exclude împiedicarea bunei desfășurări a justiției.

Prin urmare, demersul procurorului urmează a fi admis cu înlocuirea în privința lui Dudrin Radu și Peatcovschi Mihail a măsurii preventive obligarea de nepărăsire a țării cu arestul preventiv pe un termen de 30 zile de la momentul reținerii, cu anunțarea acestora în căutare și emiterea mandatului de arest.

5. Avocatul Natalia Uncu a declarat recurs, solicitând casarea integrală a încheierii și anularea mandatului de arest în privința lui Dudrin Radu.

Recurenta a invocat că, acuzatorul de stat nu a venit cu probe veridice de la OUP a IP Bălți, precum că inculpatul Dudrin Radu nu se află la locul de domiciliu sau și-a schimbat domiciliul și se eschivează de la instanță.

Acuzatorul de stat era obligată în instanța de judecată de a demonstra din ce motive inculpatul nu se afla la locul de domiciliu, prin faptul că nu s-a putut îndeplini aducerea forțată a inculpatului în fața instanței de judecată.

Instanța de judecată trebuia să examineze toate faptele în favoarea sau în defavoarea existenței unei necesități publice stringente, care ar justifica limitarea libertății inculpatului, o abatere de la regula respectării libertății individuale a inculpatului Dudrin Radu și să le indice în încheierea de aplicare a arestării.

5.1. A declarat recurs și avocatul Igor Ciuru, solicitând casarea încheierii prin care s-a dispus aplicarea măsurii preventive sub formă de arest în privința lui Dudrin Radu pe un termen de 30 zile și anunțarea în căutare a acestuia.

Recurentul a menționat că, invocarea măsurii preventive de către procuror nu a fost probată prin nimic.

Instanța a constatat existența și a acceptat riscul eschivării lui Dudrin Radu de la proces în cazul aflării în libertate și riscul ingerinței, însă fără a-și argumenta decizia, nefăcând trimitere la nicio probă care ar justifica invocarea riscurilor respective.

Invocarea riscului că Dudrin Radu ar putea să se eschiveze de la urmărirea penală și ar comite ingerințe în cursul normal al justiției, este unul formal. Or, probe în acest sens procurorul n-a prezentat, iar instanța nu a motivat cum se probează respectivul risc.

Procurorul nu a demonstrat iar instanța nu a motivat că alte măsuri preventive, mai blânde, nu pot înlătura riscurile menționate.

5.3. Avocatul Igor Ciuru la fel a declarat recurs în numele inculpatului Peatcovschi Mihail, solicitând casarea încheierii prin care s-a dispus aplicarea măsurii preventive sub formă de arest în privința acestuia pe un termen de 30 zile și anunțarea în căutare.

Recurentul a invocat că, invocarea riscurilor de către procuror nu au fost probate prin nimic.

Instanța a constatat existența și a acceptat riscul eschivării lui Peatcovschi Mihail de la proces în cazul aflării în libertate și riscul ingerinței, însă fără a-și argumenta decizia, nefăcând trimitere la nicio probă care ar justifica invocarea riscurilor respective.

Invocarea riscului că Peatcovschi Mihail ar putea să se eschiveze de la urmărirea penală și ar comite ingerințe în cursul normal al justiției, este unul formal. Or, probe în acest sens procurorul n-a prezentat iar instanța nu a motivat cum se probează respectivul risc.

Procurorul nu a demonstrat iar instanța nu a motivat că alte măsuri preventive mai blânde nu pot înlătura riscurile menționate.

6. Judecând recursurile respective pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform art. 311, 312, 329, 416 Cod de procedură penală, instanța de apel, deliberând asupra apelului, dacă este necesar, poate hotărî aplicarea dispozițiilor privitoare la măsurile preventive. Hotărîrea instanței poate fi atacată, în termen de 3 zile, în instanța ierarhic superioară cu recurs, pentru efectuarea controlului judiciar al legalității deciziei respective.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 176 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 5 alin. 1 lit. a), b), c) din CoEDO, arestarea preventivă poate fi aplicată de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile de a presupune că inculpatul ar putea să se ascundă de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârșească alte infracțiuni, sau pentru asigurarea executării sentinței. Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția cazurilor când este deținut legal pe baza condamnării pronunțate de către un tribunal competent, dacă a făcut obiectul unei arestări sau al unei dețineri legale pentru nesupunerea la o hotărîre pronunțată, conform legii, de către un tribunal ori în vederea garantării executării unei obligații prevăzute de lege, dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănuși că a săvârșit o infracțiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârșească o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia.

Sub acest aspect se reține că, conform părții descriptive a încheierilor atacate, soluția instanței de apel privind arestarea preventivă a inculpaților nu este fondată pe nici un temei de drept din categoria celor nominalizate (*pct. 4 din prezenta decizie*).

Mai mult, potrivit art. 178 alin. (3) Cod de procedură penală, durata măsurii preventive obligarea de nepărăsire a țării nu poate depăși 60 de zile și, după caz, poate fi prelungită doar motivat. Prelungirea se dispune de către procuror sau de către instanța de judecată și fiecare prelungire nu poate depăși 60 de zile. Conform art. 195 alin. (5) pct. 1) Cod de procedură penală, măsura preventivă încetează de drept la expirarea termenelor prevăzute de lege ori stabilite de instanță, dacă nu a fost prelungită în conformitate cu legea.

Totodată, potrivit dispozitivului sentinței, măsura preventivă - obligarea de nepărăsire a țării, a fost aplicată inculpaților la 20.11.2018, fără stabilirea unui termen concret și nefiind prelungit ulterior (*pct. 4 din prezenta decizie*).

Astfel, la data de 19.10.2019, instanța a înlocuit cu arestul preventiv o măsura preventivă - obligarea de nepărăsire a țării, încetată de drept, adică una inexistentă, deci absolut neîntemeiat.

Împrejurările nominalizate denotă în mod concludent că încheierile contestate nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, iar recursurile declarate sunt întemeiate.

Potrivit art. 312 alin. (5) pct. 1) Cod de procedură penală, în urma controlului judiciar efectuat, instanța admite recursul, dacă acesta este întemeiat.

Prin urmare, odată ce sunt întemeiate, recursurile de pe rol urmează a fi admise, cu casarea totală a încheierilor contestate.

7. Conform art. 312 alin. (5) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Admite recursurile declarate de avocații Natalia Uncu și Igor Ciuru, casează total încheierile Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2019 în privința inculpaților Dudrin Radu XXXXX și Peatcovschi Mihail XXXXX, privind înlocuirea măsurii preventive - obligarea de nepărsire a țării cu arestul preventiv pe un termen de 30 zile, cu emiterea mandatului de arestare și anunțare în căutare.

Dudrin Radu XXXXX și Peatcovschi Mihail XXXXX urmează a fi eliberați din penitenciar dacă nu execută alte hotărâri judiciare.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 12 noiembrie 2019.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun